

Geisslers Hofcomodianten uvádějí

ROMEO a JULIETY

Shakespeare Barock st.

opulentně
sousedská
úprava slavné
tragédie

Semi-detached house

Semi-detached house (dvojdoměk) se skládá ze dvou samostatných budov, které stojí těsně vedle sebe a tak sdílejí party wall (dělicí zeď). Půdorys těchto dvojčat je řešen zrcadlově. Přestože se s tímto stylem bydlení můžeme setkat po celém světě, je běžně vnímán jako charakteristický pro suburbanizaci ve Spojeném království a v Irsku nebo pro domácnosti ve střední Kanadě.

Ve Spojeném království je semi-detached house nejběžnější druh nemovitého vlastnictví. I přes poklesy popularity na trhu s nemovitostmi se v roce 2008, 32 % transakcí v Anglii týkalo právě těchto dvojdomků.

Party wall

Party wall (dělicí zeď) je dělicí přepážka mezi dvěma sousedícími budovami (či bytovými jednotkami), kterou sdílí obyvatelé obou samostatných částí. Tato zeď stojí na hranici obou jednotek tak, aby obě strany vlastnily právě polovinu její tloušťky. Tato zeď je velmi často vybudována z nehořlavých materiálů a tak, aby zajišťovala protihlukovou ochranu mezi oběma částmi.

zdroj: www.wikipedia.org

V alžbětinském divadle se vskutku, jako nikde jinde, pravidelně shromažďovaly a setkávaly osoby nejrozličnějších stavů a společenských skupin, které běžně byly systémem hradeb a tabu odděleny. Měl pravdu Alfred Harbage, když prohlásil alžbětinské divadlo za „demokratickou instituci v bytostně nedemokratickém věku“. Možná že právě tato vlastnost přispěla k jeho rychlému zániku: nepřípustně předběhlo svou dobu.

Je pak vlastně paradoxní, stává-li se divadlo naopak ve věku, který se nazývá demokratickým, záležitostí společenských elit. Naštěstí se tak přestane jevit, jsme-li schopni ve svých předstávách obejmout divadlo v jeho nejrůznějších projevech a podobách, které se utěšeně rozmnožují. A zvláště neupneme-li svůj zrak pouze na divadla kamenná. To spojení, „kamenná divadla“, je vlastně trefné, máme-li na mysli soubory, které zůstávají zajatci krásných budov založených kdesi v nedemokratickém devatenáctém století nebo ještě dříve, a které otevřít venkovnímu světu, proměnit v živá střediska kultury a kulturnosti je úkol herkulovský. Tyto budovy si samotným svým architektonickým ustrojením vynucují upjatost, a to nejen v inscenačním způsobu, ale i v chování a reakcích publika; upjatost, kterou žádný zlatý věk divadla, alžbětinský nevyjímaje, neznal; upjatost, která

„Lásku obkličují boje, smrt, nemoci –
ta mění se v mžiknutí zvuku,
je rychlá jak stín a krátká jak sen,
náhlá jak blesky uprostřed noci,
blesky, jež chvatně ozáří nebe i zem,
a dřív, než by jeden otevřel ústa,
zaklapne za nimi černota pustá,
a nám rozum šmahem zkalí.“

Shakespeare: *Sen noci svatojánské*
v překladu Martina Hilského

odpuzuje mladou generaci a odřezává divadlo od jeho budoucnosti. Jak revitalizovat tyto skanzeny, je hádanka hodná egyptské sfingy, ale málo, skoro nic se nedělá proto, aby byla pro začátek aspoň položena.

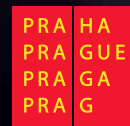
Milan Lukeš
Mezi karnevalem a snem

Geisslers Hofcomodianten

Geisslers Hofcomodianten je divadelní společnost mladých profesionálních umělců znovuobjevující barokní kulturní dědictví českých zemí a navazující na výraznou tradici barokního divadla v Čechách. Cílem jejich dramaturgie není pouze objevovat a rekonstruovat prameny „dávno zašlé doby“, ale na základě barokních předloh a principů vytvořit současné a živé divadlo vyjadřující se k dnešku. Během jedenácti let fungování vytvořili již 16 inscenací, vydobyli si uznání publika i kritiky (nominace na inscenaci roku 2010 a 2011 v anketě Divadelních novin), s úspěchem navštívili řadu festivalů v tuzemsku i zahraničí, spolupodílí se na festivalu Theatrum Kuks, založili putovní Festival zámeckých a klášterních divadel a stali se pravidelným a stálým hostem Městských divadel pražských. O jejich úspěchu také svědčí měsíční turné po Spojených státech amerických v říjnu 2012. V pořadí sedmnáct Geisslers inscenace – *Romeo a Julie* – je pro soubor přelomová tím, že se realizační a inscenační tým GH rozrůstá o nové mladé tváře, nastupuje nová Geisslers generace! Více na www.geisslers.cz.

program připravili: Jakub Maksymov a Petr Hašek
grafika: Vojtěch Vavřín
fotografie: Marianna Borecká

www.geisslers.cz

Theatrum Kuks

GEISSLERS
HOFCOMOEDIANTEN

Geisslers Hofcomodianten uvádějí

ROMEO & JULIE

1688 Shakespeare

Romeo a Julie (ve)dle Romia und Juliety

Barokní přepis proslulé Shakespearovy hry The tragedy of Romeo and Juliet. Svěrázná verze příběhu veronských milenců, ve které se sváří rodiny Mundigů a Kapoletů, tragično s komičnem, cit a pragmatismus, pohyb a slova, postupy barokního a alžbětinského divadla.

Michaela Váňová

Ondřej Rychlý

Kristýna Matějová

Alena Bazalová

Sofia Adamová

Bartoloměj Veselý

hrají:

Julieta - Michaela Váňová

Romio - Ondřej Rychlý

Mundigová - Kristýna Matějová

Kapoletová - Alena Bazalová

Chůva/Páter - Sofia Adamová

Paris/Piklhering - Bartoloměj Veselý

Anglické kočovné skupiny

V 17. století byla v českých zemích pro repertoár cestujících společností příznačná převaha alžbětinských her. Do těchto her pronikaly epické pasáže okázalého oslovování a uvádění postav, objevovaly se popisy duševních stavů, charakter postav se zjednodušoval na typy výrazně – podle dobové feudální morálky – dobré a špatné, ztělesňující jednu základní vášeň. Významnou úlohu hrála v představeních komická postava Pickelhering. Tím vším se proměňovalo alžbětinské drama v útvar typický pro komediantský repertoár vrcholného baroka, nazývaný Haupt-und-Staats-Aktion.

(...)

Jakmile se anglické skupiny ocly v německém prostředí, začaly svůj projev přizpůsobovat místním podmínkám. Jejich profesionalismus jim k tomu dával popud i možnost. Změny, které se postupem doby projevily v produkcích anglických kočujících skupin, měly vcelku jednotnou tendenci. V zásadě lze tento vývoj charakterizovat jako proměnu divadla renesančního v divadlo barokní. Lze tvrdit, že po skončení třicetileté války, tj. v druhé polovině 17. věku, i divadlo kočujících herců stalo se již obsahem i formou svých produkcí významnou součástí barokní kultury.

V nových podmínkách se měnil především repertoár anglických trup. Předkládané seznamy i první vydání her komedianty uváděných ukazují, že skupiny svůj repertoár sestavovaly především z her alžbětinské dramatiky. Původní hry Shakespearovy, Marlowovy, Kydovy, Greenovy, Dekkerovy, Heywoodovy a dalších autorů nebyly však hrány v originálním znění. Komedianty si je dosti radikálně upravovali. Proti původním dílům alžbětinské dramatiky byly hry komediantů jednodušší jak v ději, akcentujícím nekomplikovaný konflikt, tak i v charakterech. Snaha vytvářet divadlo pro lidi jiného jazyka vedla je pak i k produkcím hudebním a tanečním.

Milan Obst

Dějiny českého divadla I

Romeo a Julie z jižních Čech

Text obvykle nazývaný Romio und Julieta (přesný její název není bohužel znám, neboť se rukopis, jenž byl objeven ve vídeňské Národní knihovně, dochoval bez titulní stránky), vycházející z dramatu Williama Shakespeara, byl součástí repertoáru tzv. Eggenberských dvorních komediantů, tedy souboru, který na svém zámku v Českém Krumlově založil v roce 1676 kníže Johann Christian Eggenberg (1641–1710). Na její jihočeský původ upozornil již v roce 1924 Antonín Konečný, a to na základě lokálních narážek. S českokrumlovskou divadelní scénou však spojil tento text až Milan Obst. Jeho domněnku definitivně potvrdil v roce 1995 Otto G. Schindler, když objevil, že papír, na němž je rukopis napsán, nese vodoznak českokrumlovské papírny. Podle účetních záznamů byla tato hra součástí divadelního programu na českokrumlovském zámku v roce 1688.

Za možné autory této hry jsou považováni principálové Eggenberských dvorních komediantů, tedy Johann Georg Gettner (?–1696), který v ní pravděpodobně hrál také postavu Pickelheringa, nebo Johann Carl Samenhamer (?–1728), jejichž literární nadanost dokládá také to, že se již v roce 1676 shodně honosili titulem „poeta laureatus“. Určit přesného autora hry, však bude možné jen na základě dalších teatrologických výzkumů. Samozřejmě vedle Samenhamera

nebo Gettnera bude nutné výzkum rozšířit i na další nadané členy souboru.

Adolf Scherl, Miroslav Lukáš

Hru, jejíž českou podobu vytvořila překladatelka Jana Altmannová, je záhodno číst nikoli jako literární alternativu slavné Shakespearovy hry. Žádnému z jejich původců nepřišlo na mysl ji vydávat jako literární dílo. Byl to účelový text, sloužící divadlu, založenému nikoli na literárních hodnotách textu, nýbrž na působivosti herecké akce a na střetávání tragiky a komiky. Kontext, do kterého se tato úprava zařazuje, netvoří alžbětinské drama, ale řada barokních dramatických zpracování tématu veronských milenců, dnes málo známých. (...) Že jediný zachovaný text barokní komediantské úpravy Romea a Julie pochází právě z území Čech, není možná pouhá náhoda. Právě z Čech 17. století máme totiž nejvíce dokladů o provedení tohoto titulu.

Adolf Scherl

Zámecká trupa krumlovská

V době vrcholného baroka ustavil se na českém území dokonce profesionální soubor se stálým působištem, což jistě svědčí o oblíbě a působivosti profesionálního divadla v českých zemích. Byla to zámecká trupa krumlovská, zřejmě totožná s „eggenberskými komedianty“, kteří vystupovali v Praze roku 1690 a roku 1692 také ve Vídni. Mezi léty 1676 a 1691 působila na zámeckém divadle v Krumlově skupina herců, kteří byli přijati do panských služeb jako písaři s povinností vystupovat také na divadle a vedle nich i skuteční herci bez vedlejšího zaměstnání.

Jsou známa i jména těchto aktérů, doba jejich nástupu i stručné údaje o jejich činnosti. Zvláště důležitou postavou byl tu jakýsi Gettner, rodák z Mikulova na Moravě, jenž byl vedoucím skupiny, sám psal komedie a byl tak oblíben, že získal rytířský titul.

Milan Obst

Dějiny českého divadla I

Piklhering

Další důležitou skutečností byla významná úloha komické postavy jak v komediích a zpěvohrách, tak později i v kusech vážných. Jejím úkolem bylo dělat vtipného komentátora a současně i jazykového prostředníka mezi cizími herci a domácím publikem. V herecké skupině Brownové, která hostovala také v Praze, vytvořil její člen Sackeville komickou figuru Jana Bouscheta, nazvanou podle oblíbeného anglického nápoje. Položil tak první článek k řetězci dalších komických typů, nesoucích podobně název oblíbených lidových jídel (Pickelhering, Stockfisch, Knappkäse, Hanswurst) a zajišťujících komediantskému divadlu barokní doby oblibu mezi nejširšími vrstvami. O popularitě této postavy svědčí i zachovaný leták, na němž je Pickelhering zachycen jako obchodník, putující se sekýrami všeho druhu na jarmark do Prahy, aby tam své zboží prodal kacířům a vydělal na jejich obrazoborecké vášni.

Milan Obst

Dějiny českého divadla I

podle hry Williama Shakespeara pro potřeby českokrumlovského divadla sepsali: Eggenberští dvorní komedianty (první uvedení v roce 1688)

překlad rukopisu: **Jana Altmannová**

úprava: **Jakub Maksymov, Petr Hašek a Geisslers**

trobadórské písně: **João Garcia de Guilhade a Nuno Ferandes Torneol**

překlad písní: **Vladimír Mikeš**

hudba a korepetice: **David Hlaváč**

dramaturgie: **Jakub Maksymov**

scénografie: **Kristýna Šrolová**

choreografie: **Rostislav Šrom**

světla: **Lukáš Brinda**

produkce: **Marie Kolářová, Tomáš Michálek a Otakar Faifř**

režie: **Petr Hašek**

1. premiéra: 5. 8. 2013 v Mikulově
2. premiéra: 24. 8. 2013 v Kuksu (festival Theatrum Kuks)
3. premiéra: 5. 9. 2013 v Praze (Malá scéna ABC)

scénu vyrobil: **Petr Kalivoda**

fotografie: **Marianna Borecká**

PR: **Kristýna Šrolová** (kristyna@geisslers.cz)

poděkování: Městským divadlům pražským, Miroslavu Lukášovi, Janě Altmannové, Haně Stehlíkové, Kateřině Bohadlové, Stanislavu Bohadlovi, festivalu Theatrum Kuks a všem našim partnerům

délka: 70 minut bez přestávky

kontakt: info@geisslers.cz

GEISSLERS
HOFOMOEDIAN TEN

**nový
barokně-divadelní
styl**

www.geisslers.cz